

DP.5144.4.2023

Płock, 15 marca 2023 r.

DECYZJA OSTATECZNA

2 lista 30.03.2023

2 up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków

Jolanta Sobierajska
Kierownik Delegatury w Płocku

30.03.2023

DECYZJA nr : 120/2023

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 7 pkt 1 i art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 840), § 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 4 i 5 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 81) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 2000 ze zm.) **po rozpatrzeniu wniosku z dnia: 2023.03.09, data wpływu do Organu: 2023.03.09,** w sprawie: wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich przy ambonie, wpisanej do rejestru zabytków ruchomych pod numerem 19/101 W z dnia 27.08.1970r, poz. 5, stanowiącej ruchome wyposażenie kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego w Daniszewie gm. Bulkowo pow. Płock, **złożonego przez** Parafię Rzymskokatolicką pw. Przemienienia Pańskiego, Daniszewo 42, 09-454 Bulkowo, reprezentowaną przez proboszcza ks. Andrzeja Konwerskiego,

działając z upoważnienia

Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

pozwalam:

1. Parafii Rzymskokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego, Daniszewo 42, 09-454 Bulkowo, na prowadzenie prac konserwatorskich przy ambonie, wpisanej do rejestru zabytków pod numerem 19/101 W, z dnia 27.08.1970 roku, poz. 5, stanowiącej ruchome wyposażenie kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego w Daniszewie, zgodnie z załączoną do wniosku jw. dokumentacją pt., „Program prac konserwatorskich drewnianej, polichromowane i złoczonej ambony z kościoła pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego w Daniszewie” opracowaną przez Małgorzatę Gołygowską, miejsce i data opracowania: Daniszewo, styczeń 2023
2. Określam warunek polegający na obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. Zobowiązuję wnioskodawcę do przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków danych osoby kierującej pracami konserwatorskimi albo samodzielnie wykonującej prace konserwatorskie, dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ustawy jw. i oświadczenia o przyjęciu obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi albo samodzielnego wykonywania prac konserwatorskich, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac konserwatorskich, a w toku prac konserwatorskich na 14 dni przed dokonaniem zmiany tej osoby.
4. Określam warunek polegający na obowiązku zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac.

5. Określam warunek polegający na obowiązku prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.
6. Określam warunek polegający na obowiązku opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.
7. Określam warunek polegający na obowiązku uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na badania konserwatorskie, o których mowa w załączonej do wniosku jw. dokumentacji (strona 19). Na prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru należy, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 840), uzyskać pozwolenie konserwatorskie wydane w formie decyzji administracyjnej.
8. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
9. Termin ważności niniejszego pozwolenia upływa w dniu 31 grudnia 2024 roku.

UZASADNIENIE :

Wniosek dotyczy ambony, wpisanej do rejestru zabytków ruchomych pod numerem 19/101 W z dnia 27.08.2023, poz. 5, stanowiącej ruchome wyposażenie kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego w Daniszewie, Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. W dniu 9 marca 2023 roku wpłynął do Organu wniosek Parafii Rzymskokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego w Daniszewie, reprezentowanej przez proboszcza ks. Andrzeja Konwerskiego o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich przy ambonie stanowiącej wyposażenie ruchome kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego w Daniszewie.

Do wniosku jw. załączono dokumentację pt. „Program prac konserwatorskich drewnianej, polichromowanej i złoconej ambony z kościoła Przemienienia Pańskiego w Daniszewie” opracowaną przez Małgorzatę Gołygowską, miejsce i data opracowania: Daniszewo, styczeń 2023.

XVII wieczna, drewniana, barokowa ambona z kościoła w Daniszewie jest po licznych niefachowych ingerencjach, posiada ślady związane z eksploatacją oraz z działaniem zmiennej temperatury i wilgotności. Przemalowana jasną farbą olejną, ma ornamenty pokryte są nieszlachetnymi foliami pozłotniczymi. W wielu miejscach warstwy polichromii uległy złuszczeniu i osypaniu. Na skutek pracy drewnianego podłoża w miejscach łączenia elementów widoczne są spękania.

Założeniem planowanych prac jest powstrzymanie procesu destrukcji i przywrócenie obiektowi wartości estetycznej i artystycznej i użytkowej.

Po analizie wniosku i załączonej dokumentacji jw. stwierdzono, że realizacja zamierzenia, przy zachowaniu warunków zawartych w pkt 2-7 w sentencji decyzji, jest dopuszczalna z punktu widzenia konserwatorskiego i nie naruszy wartości chronionego zabytku – ambony z kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego w Daniszewie

Obowiązki nałożone na wnioskodawcę w sentencji decyzji wynikają z przywołanych przepisów oraz z konieczności nadzoru Organu nad przebiegiem prac konserwatorskich i restauratorskich.

Orzeczono zatem jak w sentencji.

POUCZENIE :

1. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, za pośrednictwem tutejszego organu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.
2. W terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie należy złożyć tutejszemu organowi.
3. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
5. Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych pozwoleń i zgłoszeń wymaganych przepisami prawa.
6. Właściciel lub użytkownik obiektu zobowiązany jest do zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku robót, które mogą mieć ujemny wpływ na stan zachowania zabytku oraz zmienić zakres prac określonych w pozwoleniu.

Dołączono potwierdzenie opłaty skarbowej na rzecz Urzędu Miasta Płocka w wysokości 82,- PLN za wydanie pozwolenia, data wpłaty 9.03.2023

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
Jolanta Sobierajska
Kierownik Delegatury w Płocku

Otrzymują

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego, Daniszewo 42, 09-454 Bulkowo

2. a/a

Do wiadomości:

1. Kuria Diecezjalna Płocka

Sprawę prowadzi: st. insp. Piotr Kiciak, t.24 262 76 71 w. 28

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH
DREWNIANEJ, POLICHROMOWANEJ I ZŁOCONEJ
AMBONY
Z KOŚCIOŁA PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO
W DANISZEWIE

WOJEWODZKI URZĄD OCHRONY ZABYTEKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
29-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 26 74 69 26 55

Opracowała Małgorzata Gołygowska
Dyplomowany Konserwator Dzieł Sztuki
Nr dyplomu: 2184 UMK

MAŁGORZATA GOŁYGOWSKA,
dyplomowany konserwator
malarstwa i rzeźby polichromowanej
nr dyplomu 2184

Małgorzata Gołygowska

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków
Jolanta Góbiernajska
Kierownik Delegatury w Płocku

Daniszewo styczeń 2023

*Zlepanek do decyzji W002/Płock
nr 120/2023 z dnia 15.03.2023*

STAN ZACHOWANIA

Drewniana, polichromowana ambona podwieszona, umieszczona jest na ścianie prezbiterium (po stronie ewangelii), w miejscu zetknięcia z nawą główną. Czas jej powstania określono na drugą połowę XVII wieku. Wejście stanowią schodki z pełną balustradą. Balustrada płycinowa z ornamentami w formie pęczka akantu i kwiatostanów w płycinach.

Kosz z parapetem, wieloboczny na spodzie w formie ostrosłupa, zakończonego sercowatym, toczonym zwisem. Ścianki spodu zdobią zwisy gałązek lauru. Ścianki kosza dekorują płyciny z łukiem nadwieszonym. Płyciny zamykają po bokach kolumnienki o spiralnie skręconych trzonach, osadzone na cokółkach w kształcie splayowo – wolutowych konsol. W płycinach umieszczono zwisy w formie gałązek laurowych. Wierzch kosza obiega gierowany gzyms.

Baldachim ambony obiega wieloboczny gzyms, z którego zwiesza się lambrekin. W podniebieniu wieloboczna. Profilowana płycina, w której mieściła się płaskorzeźba gołębic (obecnie brak). W zwieńczeniu baldachimu mieści się jabłko królewskie, wsparte na ażurowej, liściastej pokrywie.

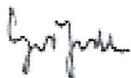
Elementy architektoniczne przemalowano farbą olejną w jasnym odcieniu. Ornamenty przefolowano nieszlachetnymi foliami pozłotniczymi.

W wielu miejscach warstwy polichromii łuszczą się i osypują. Jest to wynikiem działania zmiennych warunków temperatury i wilgotności. Na skutek pracy drewnianego podłoża w miejscach łączenia elementów widoczne są spękania. Na skutek użytkowania widać przetarcia w warstwie złocenia. Złocenia są zabrudzone i matowe. Całość przykrywa szara warstwa zabrudzeń powierzchniowych.

ZAŁOŻENIA I WNIOSKI KONSERWATORSKIE

Celem prac jest zatrzymanie procesów niszczących zabytkową strukturę i przywrócenie obiektowi, w miarę możliwości, pierwotnych wartości estetycznych. Prace obejmą dezynfekcję, usunięcie przemalowań, uzupełnienie uszkodzonych elementów, rekonstrukcje złocenia oraz scalenie kolorystyczne.

MALGORZATA GOŁYGOWSKA
dyplomowany konserwator
malarstwa i rzeźby polichromowanej
nr dyplomu 2184

WOJEWODZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
ul. Zduńska 13A
PŁOCK 26-600 75 75

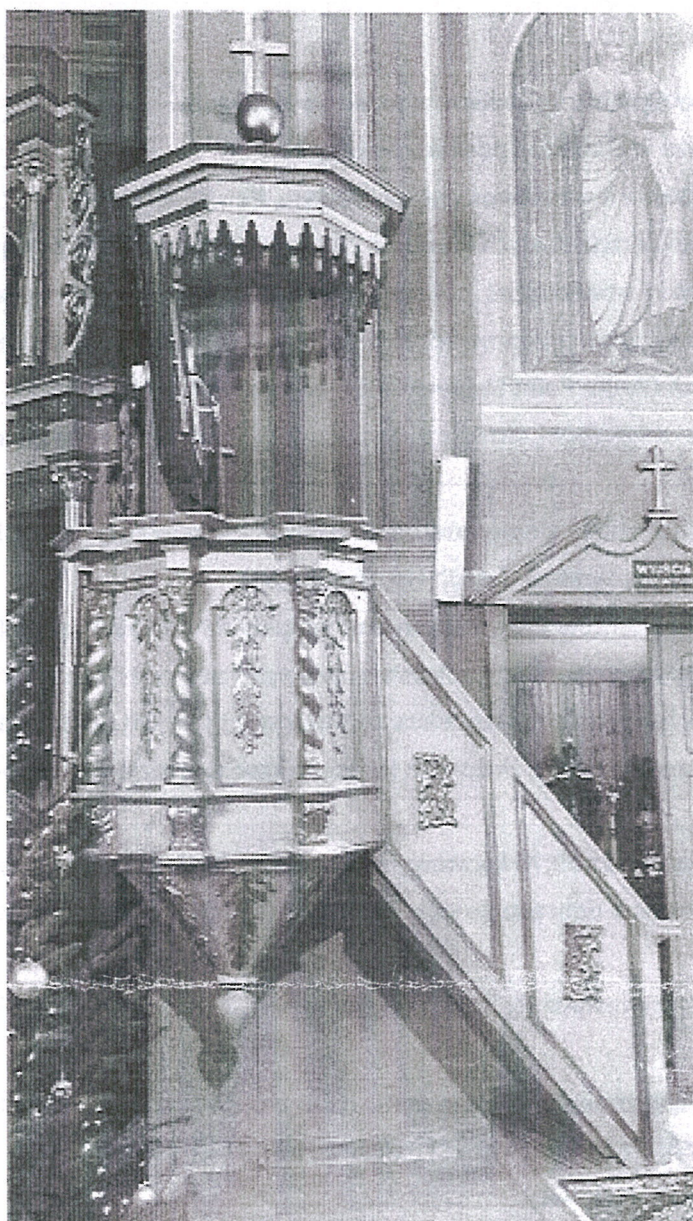
PROGRAM PRAC

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej i opisowej przed konserwacją.
2. Wstępne oczyszczenie z kurzu i zabrudzeń powierzchniowych.
3. Dezynfekcja i dezynsekcja (Biotin R w roztworze alkoholowym, Per-xil, Xirein).
4. Oczyszczenie z zabrudzeń powierzchniowych (Contrad 2000, mydło marsylskie, Vulpex).
5. Usunięcie wtórnych warstw z powierzchni polichromowanych i złożonych (mechanicznie, chemicznie środkami dobranymi po przeprowadzeniu prób: żele do usuwania przemałowań Scansol, Age- Remmers, Rust-Oleum Paint Stripper; V33, rozpuszczalniki organiczne, DMF).
6. Impregnacja – utwardzenie zniszczonej struktury drewna (jeśli konieczna – Paraloid B72 w toluenie).
7. Rekonstrukcja i uzupełnienie ubytków elementów drewnianych (uszczelnianie drewna liściaste, kity do drewna Liberon, Tikurilla, Syntirol, Araldit HV, Sintolegno).
8. Przeklejenie odsłoniętych fragmentów drewnianych oraz uzupełnień – kitów (klej króliczy).
9. Uzupełnienie ubytków zaprawy w partiach polichromowanych (zaprawa klejowo-kredowa: kreda bolońska, klej króliczy lub rybi lub gotowe kity np. Modostuc) oraz ich opracowanie.
10. Uzupełnienie ubytków zapraw w partiach złożonych (zaprawa kredowo-klejowa), opracowanie ich powierzchni.
11. Wykonanie nowych złocień (złocenia 23,75 karatowym złotem na połysk na pulment lub Kolner Fond lub inna technika pozłotnicza dobrana po wykonaniu prób i analizie zachowanych zapraw oraz oryginalnej pozłoty).
12. Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej (retusze, rekonstrukcje; farby mineralne, kredowe (Fleur, Liberon)).
13. Zabezpieczenie partii polichromowanych woskiem (Liberon, Starwax) i/lub werniksem (werniks satynowy Le Franc & Bourgeois, werniks satynowy Winsor & Newton).
14. Wykonanie dokumentacji po konserwacji.

MAŁGORZATA GOŁYGOWSKA
dyplomowany konserwator
malarstwa i rzeźby polichromowanej
nr dyplomu 2184

WOJEWODZKI URZĄD OCHRONY ZABITKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
20-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 75 00, fax 262 75 00

Ambona przed konserwacją

WOJEWODZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 022 75 44 44 fax 022 75 55

MAŁGORZATA GOŁYGOWSKA
dyplomowany konserwator
malarstwa i rzeźby polichromowanej
nr dyplomu 2184

Małgorzata Gołygowska